

บทคัดย่อ

ศัตรา ศรีศิริ : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้าน
ราษฎร์สามัคคี

อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์ ดร. วีรชัย อาจหาญ

ISBN...

การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นโครงการหลักและเร่งด่วนตามนโยบายของรัฐบาล โดยมีปรัชญาในการสร้างจิตสำนึกความเป็นอยู่ของชุมชนและท้องถิ่น โดยชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้านและชุมชนให้เป็นคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง ด้วยมั่นใจว่าจะช่วยลดความยากจนและนำไปสู่การสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน และเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารการจัดการเงินกองทุนของตนเอง โดยให้บัณฑิตกองทุนเป็นผู้ประเมินซึ่งวัตถุประสงค์ในการประเมิน คือ เพื่อทราบและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานและกระบวนการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านรวมถึงศึกษาศักยภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของกองทุนหมู่บ้านราษฎร์สามัคคี โดยใช้ชีพชีโมเดลเป็นรูปแบบในการประเมิน และใช้ บร.1-บร.12 เป็นเครื่องมือในการประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และการจัดเวทีชาวบ้าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกองทุนหมู่บ้านราษฎร์สามัคคีส่วนใหญ่ชาวบ้านไม่เข้าใจการทำงานของคณะกรรมการ สมาชิกต้องการกู้เงินจำนวนมาก ๆ ในด้านการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนเป็นไปได้ด้วยดี ชาวบ้านได้มีการพึ่งพาตนเองเช่นกระบวนการสรรหาคณะกรรมการกองทุน การร่วมระดมยิบ กองทุนซึ่งมีการประชุมทุกเดือนเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน การเกิดกองทุนหมู่บ้านราษฎร์สามัคคีขึ้นได้นั้น เริ่มจากชาวบ้านมีความสามัคคีร่วมมือกันประสานงานจัดตั้งกองทุน และมีความต้องการอยากให้มีกองทุนเกิดขึ้นเพื่อที่จะได้มีเงินทุนในประกอบอาชีพ อีกทั้งคณะกรรมการกองทุนก็มีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนและมีความพร้อมและความเต็มใจที่จะเข้าร่วมบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน มีชาวบ้านสมัครเป็นสมาชิกกองทุนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับมีการวางแผนจัดสรรผลประโยชน์จากกองทุนเพื่อพัฒนาหมู่บ้านทั้งพัฒนาคนและพัฒนาสิ่งแวดล้อมปัจจัยด้านบวกที่ส่งผลให้กองทุนหมู่บ้านราษฎร์สามัคคีบรรลุเป้าหมายได้แก่ ลักษณะความเป็นอยู่แบบเครือญาติกันทั้งหมู่บ้าน ซึ่งก่อให้เกิดความรักใคร่ปรองดองทุกครอบครัว มีอาชีพและมีรายได้ที่จะเลี้ยงครอบครัวได้อย่างพอเพียงโดยไม่มีการอพยพย้ายถิ่นไปทำงานที่อื่นทำให้เกิดความอบอุ่นและความสุขภายในครอบครัว ประกอบกับผู้ใหญ่บ้านที่เป็นผู้นำมีความเสียสละ

มีคุณธรรมและมีความยุติธรรมเป็นที่เคารพรักของชาวบ้าน ปัจจัยด้านลบ ที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านราษฎรสามัคคี ได้แก่ หนี้สินเดิมของชาวบ้านก่อนที่จะมีกองทุนเงินด้านเข้ามา เช่น หนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร (ธกส) และหนี้รายทุนนอกระบบ โดยเฉพาะหนี้สินเดิมของสมาชิกผู้กู้เงินกองทุน เกิดองค์กรเครือข่ายเชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่างกองทุนหมู่บ้านราษฎรสามัคคีกับกองทุนอื่น ๆ ในตำบลคลองม่วง โดยมีคณะกรรมการระดับอำเภอ และบัณฑิตกองทุนหมู่บ้านตำบลคลองม่วงร่วมกันจัดเวทีระดับตำบลเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และการแก้ปัญหาหารือร่วมกันของตัวแทนชาวบ้านตำบลคลองม่วง และตัวแทนคณะกรรมการกองทุนแต่ละหมู่บ้าน ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านราษฎรสามัคคี มาจากความซื่อสัตย์ต่อตนเองไม่มีการคดโกงกันภายในหมู่บ้าน โดยเฉพาะเรื่องการชำระหนี้ การที่ประชาชนในหมู่บ้านมีงานทำ มีรายได้ทุกครอบครัวทำให้ศักยภาพด้านฐานะการเงินของชาวบ้านมีความมั่นคง การมีความเป็นอยู่แบบเครือญาติทำให้เกิดความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยเฉพาะการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสภายในหมู่บ้านก่อให้เกิดความสามัคคีซึ่งเป็นผลให้กองทุนหมู่บ้านมีความเข้มแข็งและยั่งยืน ผลกระทบโดยตรง สมาชิกผู้กู้เงินไปสามารถลงทุนประกอบอาชีพมีรายได้เพิ่มขึ้นในครอบครัว ทำให้เกิดการจ้างงานขึ้นในหมู่บ้านสมาชิกสามารถปลดเปลื้องหนี้สินได้หมด โดยเฉพาะหนี้เงินกู้นอกระบบผลประโยชน์จากกองทุนไว้ให้สมาชิกกู้ยืมต่อไปในอนาคต ผลกระทบโดยอ้อม มีเงินหมุนเวียนภายในหมู่บ้าน เกิดการซื้อขายแลกเปลี่ยนอุดหนุนเกื้อกูลกันก่อให้เกิดความผาสุกในทุกรอบครัว ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศอีกระดับหนึ่ง

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา.....*ศ.ต.ก. ศ.ต.ก.*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*ศ.ต.ก.*
ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา.....*ศ.ต.ก.*